

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnništvo in ekspeditija v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementiških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 108.

V Ljubljani, v petek 13. maja 1898.

Letnik XXVI

Beda v Italiji.

Dogodki v Milanu in drugih mestih v Italiji postajajo uprav grozni. Tržaški listi sicer ne poročajo resnice o pravem položaju v naši sosednji državi ter se zadovoljujejo s kratkimi opazkami o nekaterih slučajih poboja in o večjem številu ranjenih.

Ta zamlčevanja resnice od strani tukajšnjih lahonskih listov slone deloma na žalostnem dejstvu, da so razmere v Italiji glase dokaz o krivici tržaških lahonskih razboritežev nasproti stari avstrijski narodnosti, Slovincem. Kajti dočim je popolnoma kruto in preširno, drgniti se ob tržaško slovensko ljudstvo ter je razkričavati za brutalno in barbarsko, je mnogo umestniše, da obračajo tržaški izdajalci vso svojo pozornost na Italijo in nas poštene Avstrijce puste pri miru. Hic Rhodus, hic salta! bi se jim lahko zaklicalo zdaj in »pometajte pred lastnim pragom!« ondi je gnoja, da Vas mora oblivati rudečica srama radi istine, da se nahaja ta gnoj pred durmi vaših »odrešenih« (?) bratcev, za čijih »cvetočo« domovino se tolikanj unemate, da žalite radi nje vsak hip čut lojalnosti zvestih avstrijskih Slovanov. Zdaj se gode stvari v tej idealni domovini »poezije in umetnosti«, da se mora zgražati nad njimi vsak kultiviran zemljan, in prav verjetno je, da bi bil prebridek posel tržaškim Iskarijotom, poročati v svojih obrekovalskih glasilih resnico o groznih dogodkih tam doli.

No deloma pak je na tem zasukavanju istine kriva tudi cenzura, ki konfiskuje vsa prava poročila o dogodkih v Italiji. Iz prav zanesljivega vira je znano, da je oddanih n. pr. v Milanu po 200 brzojavov vsaki dan na Trst in da so vsi ti brzojavi konfiskovani od cenzure. Poštni in brzojavni promet z Milanom in z upornimi mesti Italije je sploh pretrgan in le posebnim krogom je dovo-

ljeno obveščati se o pravi sliki revolucije v Italiji.

— Da je revolucija v Italiji zadobila že najžalostnejše lice, priča sledeče tajno poročilo: V Milanu ne mine dan, da bi ne bilo po 50 in več vojakov ubitih, včeraj 10. t. m. je palo okoli 20 častnikov pod krogami samokresov in kamenjem razljučene, obupane množice. Matere nastavljajo svoje otroke, ko streljajo vojaki med ljudstvo, in ni ga vlaka, ki bi ne povozil velikega števila ljudi, ki se mečejo na tir. A tudi ni vlaka, ki bi ne pripeljal več mrtvih v mesto.

V Monzi je naskočilo ljudstvo kraljevo letovišče in le veliki premoči vojaštva je zahvaliti, da se ni že zgodilo najstrašnejše. V Milanu je bombardovala artilerija kapucinski samostan, v kateri so se zaprli uporniki, ki so streljali na vojake. Dvajset menihov se je skrilo pred napadalci na dvorišču samostana. Samostan je grozno poškodovan, menihe so gnali vojaki na prefekturo.

In take in jednake stvari se ponavljajo in kakor ogenj širijo preko vse Italije, vsa Italija je že tako rekoč v plamenu ustanka. Nespametna so poročila, ki govore, da je že vse dobro, resnica pa prodira mej tem neizprosnost v javnost. Kako dolgo bode še trajalo, da bomo tudi tu doznali o neizogibnem? Dolgo dovolj se se je mašilo in tisti neznosni »višji oziri« so viseli kakor Damoklejev meč nad našimi glavami, a bati se je, prav resno bati, da se pretrga nit, na katerej visi ta meč...

Ali bi ne bilo bolje, da se je s temi »višjimi oziri« obračunalo že prej, da se je imenovalo po šast s pravim imenom?...

Iz Italije beži kar more, v Trstu pa nosijo pocukrani lahonski mladenci in deklice to pomlad nenavadno število »margerit« pripetih na svoja prsa. Ali hočejo z »margeritami« pokriti to, karsilina dan?

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. maja.

Budgetni odsek avstrijske delegacije je imel včeraj svojo prvo sejo, v kateri je zunanji minister grof Goluhovski podal svoj ekspozicij. Omenjal je v svojem govoru grško-turške vojske, položaj na Kreti, kandidato princa Jurija, dotikal se je obširneje političnega razvoja na Balkanu, govoril o trozvezi ter tudi o nesrečni, obžalovanja vredni špansko-ameriški vojski. Ker menimo polagoma obširneje objaviti ta, za prepotrebno pojasnenje zunanje politike važen govor zunanjega ministra, omenjamo sedaj le, da je govoril minister za tem tudi o zadevi avstrijske zunanje politike ter o potrebnih prenosovah z ozirom na poslaniška in konzularna vprašanja. O ministrovem govoru se je takoj vnela daljša debata, v katero so posegali posebno zastopniki opozicijskih strank ter zahtevali pojasnil glede nekaterih točk njegovega, kakor tudi prestolnega govora. Minister je v sklepnem govoru pojasnil zadevo in potem se je vršila razprava o proračunu samem, pri katerem ni bilo nobene živahne debate. Vsprejel se je proračun za zunanje ministerstvo s 15 proti 4 glasovom.

Kvotno vprašanje. Ogerska kvotna deputacija še ni odgovorila na renuncij avstr. kvotne deputacije in, kakor je razvidno iz besed ogerskega referenta Falka, ogerska kvotna deputacija še ni imela nobene seje, v kateri bi se bilo posvetovalo o nasvetih naše deputacije. Izjavil pa je Falk v pogovoru s cesarjem, da bodo Mažari pri trdili nasvetom avstrijskih tovarišev, da se namreč nadaljujejo ustna pogajanja. Toda čas za ta pogajanja pa še ni določen. Vršiti bi se morala letos na Dunaju in ako bo naša deputacija vstrajala pri tej zahtevi, se prično pogajanja še le po zasedanju delegacij, ako se pa zadovolje z Budim-

LISTEK.

O čebelnjaku.

Spisal Ivan Grádár. *Dr. Čankar*

(Dalje.)

IV.

Blokar se je čutil osramočenega. Vedel je dobro, da nima njegova razljučenost nobenega pametnega vzroka in da je pravica na strani Mrve. Samemu sebi se je zdel podoben otroku, ki se zjutraj vzbudi in prične kričati in ihteti brez vsacega povoda.

»Ali jaz mu pokažem! Zadenem ga v živo, da bo čutil!«

Njegov srd ni hotel nikakega prigovarjanja.

»Pred vsem svetom mi pljune v obraz, kakor bi imel pred sabo samosrajčnika... Radoveden sem, kako bo odpiral oči...«

Stopil je na prag in hladna sapa mu je zapihala v razgreti obraz. V gostilni je sedelo samo še par polpijanih kmetov, ki so se razgovarjali s hripavimi, kričečimi glasovi. Iz okna je padala na cesto medla svetloba; visoki topoli so stali v dolgi vrsti in njihove ozke sence so se raztezale daleč

preko travnikov. Redki, beli oblaki so sanjali na nebu in mesec je plaval med njimi.

Župan se ni mogel odločiti, da bi spregovoril. Sram ga je bilo, da bi se maščeval ponoči in na skrivnem, kakor hudodelec. In resnično je čutil v svojem srcu, da je hudodelstvo, kar name-rava. Tesno mu je bilo in neprijetno, a da bi mogel svoj sklep preklicati, to mu ni prišlo na misel niti za trenotek.

»Zdaj bo menda že doma, — in čas je; to se ne dá več odlašati...«

Vrnil se je v sobo in stopil k mizi. Silil se je, da bi izgledal veselo in hudomušno, toda oči so ostale motne in resne, samo ustna so se zategnila v zopern smehljaj.

»Vidva, Miha in Jernej, mi bota nocoj pomagala, da napravimo majhno šalo... Samo molčita; ni treba praviti nikomur; — naposled, zvedelo se bo tako ali tako...«

Na tihem se je jezil nad samim seboj. »Ali bi ne mogel napraviti sam te neumnosti? Zdaj se vidi tako, kakor da bi jih nagovarjal za kakšno tatvino, za hudodelstvo!«

»Stvar je namreč taka. Mrva je bil nocoj pijan in zmerjal me je kakor hlapca. Zato mu

hočem dati majhen spomin... Vrzimo mu tisti čebelnjak na cesto!«

Besede so mu prihajale z jezika hitro in trdo, kakor bi se bal ugovorov.

»Čebelnjak stoji namreč na mojem svetu, — razumeta? In jaz bi ga odstranil lahko o belem dnevu, vpričo Mrve. Toda tega ravno nečem; naj se prime za glavo zjutraj in išče po cesti svoje bogastvo... Na vsem tem ni nič hudega: jaz mu postavim lahko drug čebelnjak, deset čebelnjakov, če jih hoče. A zdaj ga hočem udariti... Torej hitro, — ali pojmeta ali ne?«

Široki, po vsem obrazu poraščeni Miha se je popraskal za ušesi.

»Hm, župan... meni se zdi, da je v tem vender-le nekaj čudnega... toda, kakor hočete; to je Vaša reč...«

»Povejta, če pojmeta!«

»Zakaj bi ne šla?« odgovoril je Jernej z nekoliko kislim obrazom. »Saj ni treba, da bi pravili, kdo Vam je pomagal.«

Pogledal je Blokarja z lokavo vprašujočimi očmi.

»Jaz nisem baba... In vajina škoda ne bo

pešto, se pa delo lahko nadaljuje tudi mej delegacijskim zasedanjem.

Sladorne premije. Leta 1896 se je v obeh državnih polovicah sklenil provizorij, ki je povišal skupni znesek za sladorne premije od pet na devet milijonov, ter ob enem zvišal sladorni davek od 11 na 13 gld., kar je takrat vzbudilo v vseh krogih veliko nezadovoljnost. Veljaven je bil ta provizorij do konca leta 1897. Ker pa avstrijski parlament minolo leto ni bil zmožen prav za nobeno delo, se ta zadeva tudi ni mogla rešiti parlamentarnim putem in vlada je s pomočjo § 14. podaljšala zakon za dobo jednega leta, in sicer do konca julija 1898. Sedaj pa se zopet bližamo koncu tega provizorija. Ako državni zbor ne bo storil svoje dolžnosti, bo zopet vlada sama podaljšala, oziroma morda še kaj spremenila ta zakon, ki dovoljuje sladornim baronom vsako leto devet milijonov premij za to, da morejo konkurirati z zunanjo produkcijo. Čas bi vendar že bil, da bi ponehala ta krivica in bi se odvzelo precejšno breme avstrijskim davkoplačevalcem.

V Srbiji se te dni marljivo pripravljajo za nove volitve v skupščino. Vlada, pravijo, se dosti ne zmeni za volitve in je storila le toliko, kar ji je predpisano po zakonu. Toda ta vest v toliko ni resnična, ker se vlada resno prizadeva, ne sicer potem agitacije, pač pa po spekulaciji utrditi si še nadalje svoje mesto in dobiti zadostno večino. Pomagati ji pri tem poslu liberalna in jeden del nekdanje napredne stranke, ki sta se tokrat zjedini in postavili same vladi prijazne kroge. Dosedaj najbolj delavna pa je radikalna stranka, ki vprizarja že sedaj zelo intenzivno agitacijo in ki bo z drugim delom nekdanjih radikalcev postavila opozicijskega kandidata. Vendar pa ti dve stranici ne bodeta ničesar opravili napram mnogo močnejši vladi prijazni zvezi in je toraj vlada že a priori prepričana, da ji je zagotovljena v skupščini dovolj trdna večina.

Španska poslanska zbornica je skoro po tritedenski brezplodni politični debati, v katero so posegali posebno vladi neprijazni elementi, vendar pričela z meritornim, v sedanjem kritičnem položaju nujno potrebnim delom. Začela se je namreč razprava o vladnih nasvetih glede pomnoženja armade na morju in na suhem ter glede dovoljenja v to svrhu potrebnih sredstev. Vsprejel se je tudi zakon, s katerim se odpravi carina na žito in svilo ter poskrbelo se je končno tudi za dobavo potrebnega drobiža, ker je bila državna blagajnica malo ne popolno osušena. Ko je dovršeno to nujno delo, ki bo pa najbrže že precej pozno, se politični krogi zopet pečajo s preosnovo sedanjega kabineta. Ministerska kriza sicer še ni rešena, vendar se splošno sodi, da se to zgodi v najkrajšem času. Kraljica-vladarica se je baje udala nasvetu zborničnega predsednika Montero Rios, ki je svetoval, naj ostane na krmilu sedanji ministerski predsednik Sagasta in naj se njemu poveri potrebna preosnova ministerstva. Zatrjuje se, da prideta najprej v poštev Gamazo in bivši kolonijalni minister Maura, ki je izgotovil prvi načrt za avtonomijo na Kubi. Sedanji ministri bodo,

v nedeljo imata tukaj pijačo, — ali jutri, če vama je ljubše.

Župan je stopal molče in hitro skozi vas, da sta ona dva za par korakov zaostajala za njim. Kadar je ugledal ob potu kako črno postavo, zdrnil se je in pospešil stopinje. Srečati ni hotel nikogar. Kaj bi si mislil, kdor bi ga videl tako pozno zunaj na planem? Kako bi mu razlagal svojo pot, da bi se ne osramotil in ne osmešil? ... Čemu sploh se je pričelo vse to?

Nezadovoljen je bil, potr in razburjen. Čutil se je ponižanega in otročjega. Predstavljal si je, kako sodita o njem njegova spremljevalca, in grizel si je ustna ...

»Tukaj je ... Primita, uprita se, vrzita dol! ... Kaj, da se ne gane?«

Župan se je uprl sam z vsem telesom in čebelnjak se je zamajal.

»Še enkrat!«

Zahreščalo je in zastokalo, v panjih pa je šumelo.

»Dol z njim! Na cesto!«

Čebelnjak se je zrušil na kup in razvaline so ležale razbite v jarku in za občestnim grmovjem.

Župan pa je molčal in hitel navzdol.

(Dalje sledi.)

kakor se poroča, vsi vložili ostavko. toda v resnici se pa ločita le kolonijalni minister Moret in minister za mornarico Bermejo. Po drugih virih ne vstopita več v ministerstvo tudi vojni minister Correa in zunanji minister Gullon in pride na vladno krmilo Martinez Campos, toda najbrže so vse te kombinacije prezgodnje in ostane vsaj za dobo, dokler traja vojska, večinoma vse pri starem.

Ljubljanske demonstracije pred sodiščem.

Svoj čas smo že poročali o demonstracijah, ki so se dne 20. februarja t. l. vršile v Zvezdi v Ljubljani. Znani so tudi vzroki onih demonstracij, ki so bile smatrati zgolj odporom proti ošabnemu in izzivajočemu nastopanju nekaterih nemških in nemčurskih dijakov. Bile so to izraz narodno-političnega duha, kakor preveva veliko maso slovenskega ljudstva, njih izid pa je pričal, da niso imele nobenega revolucionarnega namena, ampak so hotele samo dati duška ogorčenosti nad onim prepotentnim nemčurstvom, ki po celi slovenski zemlji z vsemi sredstvi slovenski življenj zatira, zraven pa, da bi svet preslepilo, kriči, da se njemu slabo godi.

Torej te demonstracije so danes pred c. kr. deželnim kot kazenskim sodiščem v Ljubljani. Obtoženih je 18 Slovencev. Slovenski odvetniški barreau je skoraj da polnoštevilno zastopan; kot zagovorniki fungirajo namreč gg.: dr. Krisper, dr. Papež, dr. Pirc, notar Plantan, dr. Šustersi, dr. Tavčar in dr. Tekavčič. — Sodni dvor obstoji iz predsednika svetnika Martinaka in prisodnikov svet. Vencajz, dr. Wagner, pristav dr. Poček. Državno pravdnštvo brani drž. pravdnik Pajk sam.

Obravnava je seveda javna, toda pristop v obravnavno dvorano je dovoljen le proti izkaznicam, ki se dobe na prezidiju c. kr. dež. sodnije v Cojzovi hiši na Bregu. Občinstvo, ki se zelo zanimlje za izid te čudne »pravde«, je v obilnem številu navzoče.

Tudi razni časniki so poslali svoje poročevalce, tako: Edinost, Slov. List, Slovenec, Slov. Narod, Soča, Laib. Zeitung.

Obravnava se je danes zjutraj ob 9. uri začela. Po navadnem uvodu se prečita 6 pol obsega obtožnica. Nato se prične izpraševanje posameznih obtožencev.

Prvi in glavni obtoženec je g. Ivan Štefe. (Dalje sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 13. maja.

(Prihod in odhod.) Prevzvišeni knezonadškof in metropolit dr. Jakob Missia zapusti Ljubljano v ponedeljek ter se popoldne ob polu 6. uri odpelje z brzovlakom v Trst. — Milostljivi knezoškof dr. Anton Jeglič pa pride s Trsata v Ljubljano v petek z vlakom dopoldne ob polu 12. uri.

(Državnozborna dopolnilna volitev.) Včeraj ob treh popoldne se je vršil v »Katol. domu« shod zaupnikov iz državnozbornskega volilnega okraja, katerega je dosedaj zastopal poslanec dr. Šustersi. Shodu zaupnikov je v ime osrednjega volilnega odbora katoliško-narodne stranke predsedoval načelnik vodja g. Fr. Povše. Prvi je govoril dr. Šustersi, ki se je poslovil od svojih volilcev ter kot svojega naslednika za kandidata priporočal dež. sodišča svetnika g. Ivana Vencajza, ki je za njim pojasnil program, po katerem bo deloval, ako bo izvoljen, kot poslanec. Po živahnem razgovoru, v katerem so nekateri zaupniki z ozirom na prejšnje politično stališče g. Vencajza omenjali svoje pomisleke, in so jih drugi zopet zavračali, bil je sodnijski svetnik g. Ivan Vencajz, čegar programatični govor je zadovoljil vse zaupnike, s o g l a s n o p o s t a v l j e n z a kandidata katoliško-narodne stranke pri državnozborni volitvi, ki se baje vrši dne 6. junija. Kakor čujemo, so se volitve volilnih mož že pričele. Pozor na prvotne volitve! Prosimo tudi, da nam prijatelji blagovole iz vseh krajev naznanjati izid prvotnih volitev.

(Vlada in Slovenci.) Listi poročajo, da je zgradba pravosodnega poslopja v Ljubljani ustavljena zaradi tega, ker vlada ne dobi parlamentarnim putem kredita za take troške. Mi obžalujemo,

da moramo ravno v Ljubljani čutiti tako hude posledice obstrukcije, katerih vendar niso zagrešili slovenski državni poslanci. Želeti bi torej bilo, da merodajni krogi, vzlasti mestni zastop ljubljanski, vse poskusijo, da se vendar že letos prične s toliko potrebno gradnjo novega pravosodnega poslopja v Ljubljani.

(Doktorjem prava) je bil te dni promoviran na dunajskem vseučilišču g. Flerin, avskultant v Ljubljani.

(Preskrbljevanje vode za Ambrus.) Cesar je potrdil zakon sklenjen v deželnem zboru kranjskem glede oskrbitve občin v Suhikrajini s pitno vodo.

(Vipavska železnica.) Ministerstvo notranjih del je dovolilo grofu Alfredu Coronini-ju in dr. Antonu Gregorčič-u ter tovarišem, da ustanovijo delniško družbo »Vipavska železnica« s sedežem na Dunaju, ter je potrdilo društvena pravila.

(Cenilne komisije za odmerjenje osebnih dohodarine) so po raznih cenilnih okrajih sestavljene sledeče: Za okraj Ljubljana: Izvoljeni člani: dr. Anton vitez Schöppel, odvetnik v Ljubljani; Otomar Bamberg, lastnik tiskarne v Ljubljani; Fran Žužek, nadinženir v Ljubljani; Vikt. Moro, prokurist v Ljubljani; Matija Kunc, kroj. mojster v Ljubljani; Ivan Sušnik, kanonik v Ljubljani. Namestniki: F. M. Schmidt, trgovec v Ljubljani; Viljem Treo, stavbenik v Ljubljani; dr. H. Dolenc, sodni tajnik v Ljubljani; Karol Polak, trgovec v Ljubljani; Ivan Belič, posestnik in gostilničar v Ljubljani; Ivan Plantan, c. kr. notar v Ljubljani. Imenovani člani: Fran Sajc, davčni višji nadzornik v Ljubljani; Ivan Globočnik, c. kr. davčni oficijal v Ljubljani; Moric Hladik, gozdarski nadzornik v pok. v Ljubljani; Makso Samassa, hišni posestnik v Ljubljani; Jakob Zabukovec, c. kr. računski nadsvetnik v pok. v Ljubljani; Adolf Langof, c. kr. rač. revident v Ljubljani. Namestniki: Ivan Velkavrh, c. kr. nadporočnik v pok. v Ljubljani; Ivan Röger, trgovec v Ljubljani; Josip Kagnus, hran. blagajnik v Ljubljani; dr. Josip Stare, c. kr. pristav finančne prokuratorije v Ljubljani; Viljem Lukesch, c. kr. kontrolor dež. plač. urada; Anton Dečman, trgovec v Ljubljani. — Postojina: Izvoljeni člani: Josip Domladisch, veleposestnik v Ilirski Bistrici; Josip Kovač, c. kr. dež. sod. svetnik v Il. Bistrici; Anton Dietrich, trgovec v Postojini; Fran Arko, posestnik v Postojini; Jakob Skubic, c. kr. fin. straž. komisar v Postojini. Namestniki: Frid. Martinčič, c. kr. davkar v Ilirski Bistrici; Emerik Malaverh, načelnik postaje Trn-Bistrica; Matija Ambrožič, posestnik v Novi Suhi Vasi; Leopold Dekleva, posestnik v Bujah; Matevž Medica, trgovec v Št. Petru; Andrej Zakotnik, krčmar v Postojini. Imenovani člani: Oton Grebenc, c. kr. davkar v Postojini; Ivan Lavrič, c. kr. davčni pristav v Postojini; Ivan Šapla, župan v Sturijah; Fran Kavčič, poštar v Št. Vidu; Josip Čuček, trgovec v Knežaku; Viktor Dolenc, posestnik v Prevaljah. Namestniki: Josip Žvokelj, posestnik v Vipavi; Ivan Lavrenčič, posestnik v Vrhpolju; Anton Suša, trgovec v Senožečah, Bernard Dolenc, veleposestnik v Rožeku; Fran Silvester, trgovec v Vipavi; Ivan Urbančič, krčmar v Trnovem. — Kočevje: Izvoljeni člani: Alojzij Loy, župan v Kočevju; Fran Višnikar, deželnega sodišča svetnik v Ribnici; Florijan Tomitsch, krčmar v Kočevju. Namestniki: dr. Emil Burger, c. kr. notar v Kočevju; Ignacij Gruntar, c. kr. notar v Ribnici; Ivan Arko, zasebnik v Kočevju. Imenovani člani: Josip Jaklitsch, c. kr. davčni oficijal v Kočevju; Ferdinand Doganotz, trgovec v Vel. Lašičah; Rudolf Schädinger, gozdarski nadzornik v Kočevju. Namestniki: Edvard Schuchitz, c. kr. davčni oficijal v Kočevju; Fr. Picek, trgovec v Ribnici; Josip Hartmann, trgovec v Velikih Lašičah.

(Dalje prih.)

(Iz Slovenskih gor.) Zmagujejo! Kdo? Slovenci? O zmagi Slovencev pri volitvi v Ljubljani se je pred kratkim po listih poročalo. Premagali so svoje nasprotnike — Nemce. Vsak Slovenec, ki se zaveda, da se moramo Slovenci drug drugemu trdno oklepati, ako se nočemo potopiti v germanskih in lahonskih valovih, — je vesel te zmage. Tudi zavedni obmejni Slovenci so je veseli. Ali Slovincem na Stajerskem ob meji je jako skaljeno to veselje prav zdaj. Resnica, v središču Slovenije zmagujejo Slovenci nad Nemci — če pa niti tukaj ne bi bilo govora o zmagi, potem — — — ali na meji zmagujejo Nemci nad

Slovenci. Tukaj na Štajerskem ob meji v dveh občinah so zmagali Nemci; v jedni so dobili večino, v drugi pa popolnoma spodrinili Slovence. Ta občina je zdaj čisto v nemških rokah, če tudi so občani po ogromni večini Slovenci. Nemci so zmagali in njihovo zmago je naznanjal strel raz Slovenskih gor. Pa ta zmaga ni še zadnja. — Pesniški in cirkniški občani niso zadnji, katerim so Nemci in to celo taki, ki med njimi ne prebivajo, naložili jarem. Sosedje, kmalu pridete za nami v sužnost. Rešitve — ni. Strel, ki bo naznanjal, da ste odgnani v sužnost, se bo, slišal zdaj, zdaj tudi raz vaših gor. Rešitve ni, ker ni Slovencev, ki bi kupovali slovenska posestva. Zato je pa tem več Nemcev, katerim nobeno posestvo ni predrago. Pridejo, kjer so na prodajo posestva, pokupijo jih in zopet odidejo. Ne vidiš jih več, dokler ni občinskih volitev. Takrat pač, o takrat noben ne zabi priti, da zmagujejo nad Slovenci. Prodrli so že daleč, ali prodirajo še dalje, kmalu so pri Dravi. Jeza proti nemškemu nalicu v Slov. gor. ni, ni je »Slovenske Südmarke«. Krasna slovenska posestva, koliko vas bo prišlo kmalu, kmalu v nemške roke! A od tod potem, slovenskih občin, koliko vas je, ki dobite v kratkem nemški značaj! — Rešitve — ni!

(Osebnosti.) Namestna učiteljica Roza Hribal je imenovana za stalno učiteljico na rudarski ljudski šoli v Idriji. — Jutri se v stolnici v Ljubljani poroči profesor g. dr. pl. Valenta z gđ. Vero Mošetovo.

(Shod katol. delavskega društva v Žalcu.) Kar leze in gre hitelo je v nedeljo h* »Kroni« na shod. Kakor po dolgi suši zemlja po dežju hrepeni, tako je narod želel, da se mu toli zamotano socijalno vprašanje na tem shodu razvozlja, in ni prišel zastoj. Sicer se vroča želja vseh, da bi zamogli voditelja krščansosocijalnega gibanja med Slovenci pozdraviti, ni izpolnila, a vendar je tudi vrli g. teharski Kržišnik vsem v zadovoljnost mokračem pa v sramoto razvil program tako demokratične, kakor krščansosocijalne stranke. Delo mu je olajšal posebno navzoči mokrač iz Griž Andrej Kajtna. Ta zaslepljeni, in kakor se je vsakdo prepričal, plačani socijalist, moral je na zahtevanje govornika ugovarjati načelom krščanskim, a mesto tega je večinoma le predgovorniku pritrdjeval s doslovnimi frazami iz »Delavca«. Krono pa si je postavil, ko je priznal, da voditelj mokraških ne pozna, in vsled možatega postopanja g. pravnik Pegana iz Celja vse javno preklical, kar je govoril. No tega shoda menim, Kajtna še na zadnjo uro ne bo pozabil. Gratulirati pa moramo mokračem na tem človečetu, ki sam sebe javno za lažnika pripozna, takih ljudi pač mi ne potrebujemo. Opaziti pa je bilo, da so celjski krščanski socijalisti izborni organizovani; vroča želja nas navdaja, naj se oglasijo še tudi višje v Savinjski dolini.

(Izpitov učne usposobljenosti) so se na mariborskem učiteljskem udeležili za meščanske šole: gg. Jožef Brinar, učitelj v Vojniku, H. Podkrajšek, učitelj v Ljubljani in Mir. Šijanec, učitelj v Cvenu; za ljudske šole: gđ. Marija Jannach v Razvanju, gg. L. Čulak v Ribnici, V. Izda na Muti, J. Pavlič iz Slov. Gradca in Žolnir Ivan iz Fram. J. Ogrizek je delal izpit iz veronauka.

(Posestniki v tržaški okolici.) Od judov vzdrževani laški delavski list »Il Lavoratore« v Trstu označuje poslanca Ivana Goriupa kakor »zastopnika posestnikov v tržaški okolici« in to v nekem tonu, kakor bi bila slovenska posest v tržaški okolici neka javna krivica, ki se mora prej ko prej odpraviti. To, kar se čita tu med vrstami tega izbornega »boritelja za delavske pravice«, je kaj lahko razumeti in se glasi tako-le: Tržaški judje, oziroma italijanske izdajice na avstrijskih tleh ne morejo preboleti, da se nahaja še trden kordon slovenske posesti okoli »za Avstrijo izgubljenega« Trsta in da straži ta slovenska posest okrog in okrog Trsta zajedno s svojo narodnostjo tudi zvesto avstrijsko misel. Ta kordon prodreti in ga razdrobiti, to je zdaj najvišja naloga tržaških mogotcev in tej nalogi žrtvujejo do malega vse svoje in najete naše moči. Na te »posestnike v tržaški okolici« pak je obrnena zlasti puščica židovskih pijavk, ki skušajo dobiti v svoje žrelo vso dasi pusto kraško zemljo okoli Trsta. V dokaz temu pa služi sledeči vzgled. Nedavno temu je poslal na vrat ne-

kemu »dobremu« posestniku na Opčinah neki tržaški žid svojega agenta, da vjame kmeta v svojo mrežo. Agent je dolgo časa lažil okoli kmeta in ga naposled venderle vjel v židovsko mrežo. Žid je posodil kmetu 3—4000 gld. denarja na posestvo in napravil z njim »jako ugodno« pogodbo. V tej pogodbi je mej drugim točka, da kmetu celih 14 let ni treba vračati glavnice in tudi ne plačevati obresti. Kmet je šel s tem v pogubno zanjko, katere pa vključ resnim svarilom od strani pametnih ljudi noče več videti in veselo uživa — izposojeni denar. Da je pogodba narejena pri židovskem advokatu, se samo ob sebi umeje, ker to stvar judje mej seboj prav dobro razumejo. Toda miniti utegne komaj par let in openski kmet bo izpoznal, kaj je židovski denar in židovska pogodba. To je samo jeden slučaj, ki kaže na kak način se hoče polasčati tržaški jud okoličanske posesti, katera bi bila v oblasti avstrijskih izdajcev najboljša trdnjava zoper Avstrijo v tržaškem Primorju. Iredentovci imajo svoje načrte za slučaj kakih vojnih operacij mej izstradano Italijo in — »sito Avstrijo«. V takem slučaju bi jim pač dobro služilo dejstvo, da bi bili viški holmov okoli Trsta v rokah iredente. Od tu bi se dalo marsikaj podvzeti, kar bi branila zvesta roka slovenskega okoličana. S tacega stališča je motriti »Lavoratorejev« napad na uzornega slovenskega veleposestnika in mestnega odbornika Ivana Goriupa, ki je radi svoje neustrašenosti, pa tudi radi svojega — lepega posestva trn v peti marsikateremu tržaškemu čifutu in čifutskemu lakaju. Taki pojavi židovsko iredentovskih glasil pak bi morali še le opozoriti slovenske okoličane, da še bolj varujejo svojo posest kakor jo sedaj in se zlasti trdneje oprimejo kmetijstva in z največjo opreznostjo ogibljejo židovskih Siren, ki jih hočejo zvaбити raz varne domove. Pozor toraj, dokler je še trden — slovenski kordon!

(Škof Brynych na vizitaciji.) Kraljevograški škof Brynych bo delil letos zakrament sv. birme med drugim tudi v Novi Paki. Dne 22. aprila je sklenil občinski odbor s 17 glasovi, da škofa ne bo ob prihodu pozdravil. Istotako so sklenili gosposdje učitelji, da se sprejema ne udeleži šolska mladina. Menda je tako naročil okrajni glavar. Kolika vsegamogočnost! Toda ne pozabimo, da so še druge oblasti na svetu.

Društva.

(Vabilo) k društvenemu večeru, katerega priredi katoliško društvo za delavke v proslavo imendne svojega predsednika velečast. gospoda kanonika-župnika Janeza Rozmana v nedeljo, dne 15. maja t. l. ob 7. uri zvečer v društveni dvorani na Žabjeku št. 8. Vspored: 1. Nagovor podpredsednika. 2. »Čestitka«, poje društven zbor, P. A. Hribar. 3. »Voščilo«, govori M. Lovše. 4. »Jadransko morje«, poje društven zbor, A. Heidrich. 5. »Venček narodnih pesmi«, poje društven zbor, F. Ferjančič. 6. W. Pailler: »Sveta Neža«. Igrokaz v dveh dejanjih. Vstop je dovoljen le udom in povabljenim gostom. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

(Družbe sv. Cirila in Metoda) šentjakobsko-trnovska ženska podružnica je imela 9. t. m. svoj letošnji občni zbor. Odbor se je izvolil naslednji: Prvomestnica g. Ivana Zupančičeva. Tajnice g. Gabrijela Žužekova ter gospici Brigita in Vera Souvanovi. Blagajničarici gđ. Jelica Lozarjeva in g. Helena Vidmarjeva. Namestnice: Podpredsednica g. Marija dr. Kušarjeva. Tajnica gđ. Ivanka Vidmarjeva. Blagajničarici: g. Marija Petrovčičeva in gđ. Leopoldina Trtnikova. Odbornice: g. Franja dr. Tavčarjeva, g. županja Milica Hribarjeva, g. Uršula Souvanova, g. Jelena Naglasova ter gospici Minka Maroltova in Ivanka Praprotnikova. Prvomestničina, tajničina in blagajničnica poročila pričajo o zelo ugodnem delu te podružnice in pa o tem dejstvu, da se čast. mandatarice ne strašijo nobenega truda družbi in slovenskemu narodu v prid. V prve civilne kroge in v hiše zadnjega meščana hite, le da bi družbi udobile, utrdile materialnih in duševnih prospenov. — Imenom družbe je prvomestnik g. Tomo Zupan podružnico pozdravil in njenih daljših domoljubnih naporov jo proseč se jej prisrčno zahvalil.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj, 13. maja. Iz Budimpešte se poroča, da bo pri obravnavi o naknadnih zahtevah vojnega ministra debata zelo živahna ter ga bodo nekateri delegatje ostro napadali. Govori se, da bo vojni minister izvajal svoje posledice. Odločilno v tem oziru bo postopanje ogerskih delegatov.

Dunaj, 13. maja. Crnogorski knez Nikita je s princem Mirkotom odpotoval v London.

Pulj, 13. maja. Avstro-ogerska križarka »cesarica Marija Terezija« je odpeljala včeraj na potu proti Kubi v Gibraltar.

Trst, 13. maja. V Milanu vlada na zunaj mir, sicer pa tli na skrivnem upor še vedno v mestu in okolici. Vojaštva je v Milanu nad 40.000 mož. — Včeraj so zopet otvorili gledišče in šole. — Ječe so vse prenapolnjene. Mnogo vjetnikov so odpeljali v Turin. — Veliki izgredi so bili v Paviji, kjer ima vojaštvo dovolj posla z upornimi kmeti. V razne kraje v okolico so razposlani oddelki vojakov.

Beregszasz, 13. maja. Vas Nagyberek je že drugi dan v ognju. Dosedaj je pogorelo 58 hiš in 125 stranskih poslopij. Ogenj so povzročili otroci, ko je bila večina prebivalstva na sejmu v Beregszasz-u.

Bern, 13. maja. Trumoma se izseljujejo Italijani iz Švice v domovino; večina teh mora k vojakom. Na tukajšnjem kolodvoru se zbere vsak dan več sto odpotujočih laških podanikov.

Rim, 13. maja. Iz Švice in iz Francije se napovedujejo večje čete socijalistov, ki se nameravajo zjediniti z domačimi vstasi. Straža na mejnih prehodih je pomnožena.

Rim, 13. maja. Kraljevi odlok naznanja, da so zatrti vsa železničarska društva. Kolodvore stražijo po vseh mestih vojaki. Vlada je naročila strogo paziti na švicarske meje in ukazala takoj vjeti vse čete, ki prihajajo iz Švice.

Milan, 13. maja. Obsedni stan je sedaj oklican za pokrajine: Florencija, Livorno, Milan, Neapel. — Število do sedaj usmrtenih znaša 1000, ranjenih 2000. Vsaki dan po celi Italiji zapró nad 1000 upornikov.

Vojska mej Španijo in Ameriko.

Amerikance neizmerno jezi, da se ne morejo z nova spoprijeti s španskim brodom. Pri Manili so Španjcem razbili vse vojne ladije, ki so deloma pogorele, deloma pa se potopile, in se toraj ne morejo več igrati z njimi »vojske«, k Antilskim otokom se pa Španjci ne marajo prikazati s kapverdskimi in drugimi preostalimi ladjami in toraj Amerikancem zopet ne dajo prilike, da bi si priborili zopetno zmago na morji.

Te prilike jim Španjci ne privoščijo, marveč jih le silijo na otok Kubo, da se tam merijo z nasprotnikom. Toda to Amerikancem nič kaj ne diši. Vedo namreč, da imajo Španjci na Kubi do 100.000 dobro oboroženih in izvežbanih vojakov, vedo pa tudi, da bo Španjcem znatno pomagala ondota mrzlica, pred katero ameriški vojak ni tako varen, kakor pa španski.

Tu toraj tiči glaven vzrok, da se tako odlašajo z nadaljnjimi operacijami. Španjci imajo strah na morju, Amerikanci pa na Kubi. Morda se razmere v kratkem spremenijo, toda dokler ni ameriška armada na kubanskih tleh, tako dolgo so brez pomena vse ameriške operacije.

V Washingtonu resno dvomijo, da bi bile vse španske ladije zbrane pri Kadiksu. Trdijo namreč še vedno, da se nahaja takozvana karpverdaska divizija še vedno na odprtem morju in imajo Španjci v Kadiksu le dva oddelka, namreč Ferrol in reserve divizijo, kateri poslednji zapoveduje admiral Camara.

Proti eventuelnemu posredovanju v doseg miru mej bojujočima se silama se najodločneje izjavljajo mešetarski Angleži, ki so že sedaj pooblašeni izjaviti, da Zjedinjene države še ne marajo skleniti miru, dokler ne dobé »zadoščenja«, nadalje pa tudi izjavljajo, da jih Španjci s svojim odlašanjem ne bodo ukrotili, ker Amerikanci lažje dalje časa prežé na Kubo, kakor pa v Španiji vzdržujejo vojno stanje.

Berolin, 13. maja. Bivši predsednik španske republike Castelar je dejal, da kraljestvo ne more prestat sedanje krize na Španjskem. Papež bo seveda vse poskusil, da se obdrži kraljestvo, vendar se bo sprijaznil tudi z republiko, ako se vstanovi, kakor je to storil na Francoskem. Na vprašanje, ali bo Vatikan bolj za republiko ali

za Don Carlosa, je dejal Castelar, da bo za cerkev republika veliko boljša, ker se bo s tem spremenila le oblika vlade.

Newyork, 13. maja. Brzjavno se poroča iz Fort de France, da je ameriško brodovje, obstoječe iz 9 ladij, pričelo bombardovati mesto San Juan na Portorico.

Port au Prince (Haiti), 13. maja. Ameriško brodovje je pod poveljstvom admirala Sampsona bombardovalo pristan Morro pri San Juanu na otoku Portoriko. Pristan in utrdba sta popolno razdejana. Konzuli in tisoči prebivalcev so se umaknili v notranje.

Keywest, 13. maja. V sredo popoldne se je vnel boj pri Cardenas na Kubi, kate-rega so se vdeleževale ameriške ladije „Wilmington“, „Winslow“ in „Hudson“. Na ameriški strani je ubit jeden častnik in 3 prostaki, precej pa ranjenih.

Keywest, 13. maja. Bitka pri Cardenas je trajala jedno uro. Ameriške ladije so plule v zaliv, da bi napadle špansko brodovje, a je niso našle. — Še le ko so španske baterije pričele bombardovati ameriške ladije, so se prikazale španske ladije ter jele streljati na nasprotnika. Ladija „Hudson“ je dovedla v Keywest pet ubitih in več ranjenih. Večina vsi padli pripadajo moštvi ladije „Winslow“, ki se pogreša.

Umrli so:

11. maja. Jožef Riester, zasebnik, 89 let, Marije Terezije cesta 12, kap.

V hiralnici:

10. maja. Marija Jankovič, zasebnica, 61 let, kap.

12. maja. Marija Ribnikar, kuharica, 58 let, vsled raka.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tempera-tura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24. urah v mm.
12	9 zvečer	723.3	14.2	sl. sever	dež	
13	7. jutraj	723.5	13.4	p. m. jug	poloblačno	9.2
	2. popol.	727.2	18.4	sr. jzah.	del. oblač	

Srednja večerajšnja temperatura 15.5°, za 1.8° nad normalom.

Stanovanje

s tremi sobami in pritiklinami, istotako

prodajalna

z malim stanovanjem tikoma,

se daje v najem s 1. avg. t. l.

v Trubarjevi ulici št. 2 ob sv. Jakoba trgu in mostu. 354 3-1

Več se poizve v hiši, 2. nadstropje na desno.

Gostilno „Triglav“ v Lescah

dam na račun in tudi v najem.
Adolf Hauptmann v Ljubljani.

Za spomlad in stavbeno dobo!

Vse kar treba pri kmetijstvu, popraviljanju in zidanju hiš.

Orala, brane, lopate, motike, krampe, vile, vsakovrstne žage in pile, lonci (železoliti in ploščevinasti), nagrobni križi, različna mizarska, tesar-ska, kovaška, ključa-ničarska in usnjarska orodja.

Štedilniki, peči, ko-vano in valano železo, vsakovrstno kuhinjsko orodje, kovanja za okna, vrata in cele hiše. Železniške šine za oboke, cement, štorje za strop.

Zaradi opustitve trgovine

oblastno dovoljena

popolna razprodaja.

vsakovrstne železnine po tovarniških cenah.

Najlepša prilika g. trgovcem in sl. konsumnim društvom si vsakovrstno železnino najceneje naročiti. 293 22

And. Druškovič

Mestni trg št. 9./10.

Dratence in drat, vsa-kovrstne tehtnice, plo-ščešina vsakovrstna, ka-kor: mesingasta, pokfa-nasta, bakrena, cinka-sta in pocinkana, bela in črna. Trombe za vodo in gnojnice. Svetilke in kovanja za kočije. Vsa-kovrstne ključalnice, me-singaste kljuke, pante in zapahe. Ledene omare in pipe za pivo. Kroglice in keglje za kegljanje itd. itd. itd.

Neopremčljivi dežni plašči (kabelofki) 333 6-2

od glb. 6.— pri naprejš Eričar & Mejač-u

Ljubljana, Prešernove ulice št. 9.

Severonemški Lloyd v Bremi.

158 30-22

Od vis e. kr. ministerstva vsled ukaza dné 7. maja 1894, št. 5373 dovoljen.

Brodarstvo poštnih brzoparnikov do Novi-Jorka:

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.	Brema - Južna Amerika. Do Montevideo.	Brema - Vzhodna Azija. Do Kitajskega.	Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.
--	---	---	--

Brema - Baltimor.
Do Baltimor.

Brema - Buenos-Ayres.
Do Buenos-Ayres.

Brema - Japonskega.
Do Japonskega.

Najlepša in najcenejša priložnost za potovanje.

Glavni zastopnik v Ljubljani:
Edvard Tavcar.

Dunajska borza.

Dne 13. maja.	Dne 12. maja.	Kreditne srečke, 100 gld.
Skupni državni dolg v notah 102 gld. — kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld. 163 gld. 50 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld. 172
Skupni državni dolg v srebru 101 „ 80 „	5% državne srečke l. 1860, 100 gld. 160 „ 25 „	Avstrijskega rudičnega križa srečke, 10 gld. 20 „ 25 „
Avstrijska zlata renta 4% 121 „ 25 „	Državne srečke l. 1864, 100 gld. 197 „ 50 „	Rudolfove srečke, 10 gld. 27 „ — „
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron 101 „ 90 „	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron 99 „ 45 „	Salmove srečke, 40 gld. 84 „ 25 „
Ogerska zlata renta 4% 121 „ — „	Tisine srečke 4%, 100 gld. 139 „ 25 „	St. Genois srečke, 40 gld. 79 „ 40 „
Ogerska krona renta 4%, 200 kron 99 „ 25 „	Dunavske vravnjavne srečke 5% 129 „ 50 „	Waldsteinove srečke, 20 gld. 59 „ — „
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld. 913 „ — „	Dunavsko vravnjavno posojilo l. 1878 109 „ — „	Ljubljanske srečke 22 „ 75 „
Kreditne delnice, 160 gld. 357 „ 75 „	Posojilo goriškega mesta 112 „ 50 „	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld. 157 „ — „
London vista 120 „ 80 „	4% kransko deželno posojilo 99 „ — „	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v. 3510 „ — „
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj. 58 „ 87 1/2 „	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4% 98 „ 70 „	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld. 428 „ — „
20 mark 11 „ 77 „	Priporitne obveznice državne železnice 219 „ — „	Akcije južne železnice, 200 gld. sr. 72 „ 50 „
20 frankov (napoleonador) 9 „ 56 „	„ „ južne železnice 3% 182 „ 25 „	Splošna avstrijska stavbinska družba 114 „ — „
Italijanski bankovci 44 „ 30 „	„ „ dolenskih železnice 4% 99 „ 50 „	Montanska družba avstr. plan. 165 „ 35 „
C. kr. cekini 5 „ 66 „		Trboveljska premogarska družba, 70 gld. 181 „ — „
		Papirnih rubljev 100 128 „ — „

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri zrebanjih, pri izzrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako zrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.	Menjarnična delniška družba „MERCUR“ I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.	Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.
--	---	---